

ҚАРАҒАНДЫ МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ
Клиникаға кіріспе кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: **Химиотерапия**

Дайындаған: **Бақыт С**
Жұмабекқызы А

Химиотерапия не?

цитостатикалық препараттармен ісік жасушаларының емдеу - химиотерапия сөзбе шеңберінде онкологиялық терапиялық дәрі ретіндік қолданылады. Қазіргі уақытта жаңа цитостатикалық агенттер дамуын жалғастырып 100-ден астам түрлі өнімдер бар.

Химиотерапия қалай көрініс табылады?

Бұл әдіс басқа терапия бар монотерапия ретінде немесе аралас ұсынылуы мүмкін

сәулелік терапия;

хирургия;

гормондық терапия;

мақсатты терапия;

Осы әдістердің кез келген комбинациясы.

химиотерапияның негізгі принциптері

- олар жаңа жасушалардың бөлінуі кезінде осы емдеу әдісі жасушаларды бұзады. Дене тінінің жеке жасушалары миллиардтаған. Олардың өсу процесі аяқталған соң, ағзаның жасушалары бөліп және белсенді көбейту тоқталынады. Ұяшықтар, содан кейін екі бірінде екі құрылады - және т.б. сегіз, - төрт, төрт
- Химиялық препараттарды Droppers, таблетка және капсула арқылы инъекцияға түрінде ішке қабылдауға болады.

Химиотерапия ағзаға кері әсері

химиотерапия жасушаларын бөлу жойып фактісі, жанама әсерлеріде орын алуы мүмкін. Бұл емдеу жасушалары өседі және үздіксіз бөлңнетінсау ұлпаларға, әсер етеді. Мұндай жасушаларының мысалдары - тері, сүйек кемігін, шаш, ас қорыту жүйесінің шырышты.

- Шаш өсуіне.
- Сүйек кемігін үнемі қан жасушалары түзілуіне.
- ас қорыту жолдарының шырышты қабатының зақымдалуына әсер етуі.

Қатерлі ісік емдеуде химиотерапия тиімді ме және ол қаншалықты тиімді болып табылады?

қатерлі ісік түріне байланысты цитотоксикалық препараттар емдеу аурудың ықтималдығы:

- қатерлі ісіктің кейбір түрлері химиотерапиямен емделінеді.
- қатерлі ісік басқа түрлері қалпына келтіруге көмектеседі.

цитотоксикалық препараттармен онкологиялық емдеу басқа түрлері тек аурудан толық құтқарылғанға дейін әкеп соқпайды. Бірақ ол басқа терапия ұштастыра пайдалы болады. Мысалы, хирургия мынадай сүт безі обырының немесе ішек қатерлі ісігінің химиотерапия көптеген адамдар қайталану қаупін азайтады.

Қатерлі басқа түрлері кезінде қалпына келтіру екіталай болса, дәрігер химиотерапия ұсына алады:

- Ісіктердің өлшемін азайту үшін;
- симптомдары жеңілдетуге;
- аурудың прогрессия бақылау немесе ремиссия қол жеткізуге ықпал ететін күтілетін өмір сүру ұзақтығын ұлғайту.

Амбулаторлық химиотерапия

Көктамыршілік химиотерапияның Күндізгі стационарда жүзеге асырылады. рәсім бірнеше сағат үшін бірнеше минут дейін өзгеруі мүмкін. Химиялық препараттарды мынадай құрылғылар арқылы енгізуге болады:

- Түтікті - тамырға қолында орналастырылған шағын түтік.
- Орталық катетер мойын (қысқа мерзімді) немесе кеуде (ұзақ мерзімді) бір тамырға орналастырылған.
- PICC желісі - тамырға қолында орналасқан орталық катетер түрі.
- Portacath - кеуде орталық Венаға тері астына имплантацияланатын шағын құрылғы.

химиотерапия үйлесімділігіне атаулары

стероидтар немесе биологиялық терапия - Дәрігерлер жиі, кейде басқа дәрілік заттармен ұштастыра, екі немесе одан да көп дәрілер пайдалану арқылы ауру емдеуге болады. Пайдаланылған аббревиатурасы - есімдер комбинациялары дәрілік заттардың атаулары бірінші хаттар құрайды. Мысалыға:

MIC үйлесімі

M = Mitomycin

I = қосады ифосфамид және сіңірімділік
= Цисплатинмен
немесе СНОР

C = Циклофосфамид

H = Доксорубин
= Винкрестин (Oncovin)

P = преднизолон, стероидты

Сүт безі рагын химиотерапиямен емдеу

Сүт безі рагына хирургиялық араласулардан кейін міндетті түрде ісіктің қайта қозуы болмас үшін сәулеге түседі, оның мөлшері 45-50 Гр кем болмауы керек.

Жатыр денесі рагын емдеу әдістері

Химиотерапия паллиативті мақсатпен, басқа емдеу әдістерінің көмегі болмағанда (циклофосфан, адриамицин, фторурацил, цисплатин, винкрестин) ұсынылады. Тәжірибеде өте жиі қолданыста доксорубицин, цисплатин және карбоплатин қолданылады.

Жатыр саркомасы

Операциядан кейін сәуле химия қосылады. Операция радикальды жасалынбаса, онда қайтадан лапротомия жасалынып, қайталанылады, содан кейін — химиотерапия қолданылады. Лейомейосаркомада сәуле қолданылмайды себебі ол сәулеге өте сезімтал.